

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ І ПРАКТИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ТА ПОВОЄННОГО ЧАСУ

МАТЕРІАЛИ

звітної науково-практичної конференції
Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України

за 2022 рік

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ
ІМЕНІ ІВАНА ЗЯЗЮНА

РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ І ПРАКТИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ТА ПОВОЄННОГО ЧАСУ

*Матеріали
Звітної науково-практичної конференції
Інституту педагогічної освіти
і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України
за 2022 рік*

16-23 березня 2023 року

Київ – 2023

*Рекомендовано до друку вченою радою
Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
НАПН України (протокол № 7 від 25 травня 2023 р.)*

Розвиток педагогічної науки і практики в умовах воєнного та повоєнного часу: матеріали Звітної науково-практичної конференції Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України за 2022 рік (Київ, 16-23 березня 2023 р.). Київ: Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, 2023. 205 с.

Рецензенти:

Лазаренко Н.І. – доктор педагогічних наук, професор, ректор Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Годлевська К.В. – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу зарубіжних систем педагогічної освіти і освіти дорослих Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України

До збірника увійшли матеріали доповідей учасників Звітної науково-практичної конференції Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України за 2022 рік «Розвиток педагогічної науки і практики в умовах воєнного та повоєнного часу». Викладено результати наукових досліджень щодо професіоналізації педагогічного персоналу у сфері освіти дорослих виклики, проблем педагогічної освіти в умовах воєнного і повоєнного часу; прогностичного потенціалу зарубіжного досвіду у подоланні викликів забезпечення якості педагогічної освіти України; розвитку психологічної готовності педагогічного персоналу Нової української школи до професійної діяльності в умовах воєнного та повоєнного часу.

Видання адресовано науковим, науково-педагогічним, педагогічним працівникам закладів освіти різних типів, здобувачам наукових ступенів, усім, кого цікавлять проблеми розвитку педагогічної освіти та освіти дорослих в Україні й зарубіжжі.

У публікаціях викладено думки авторів, які можуть не збігатися з точкою зору науковців Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст та якість поданих матеріалів відповідають автори, а також наукові керівники (студентів, аспірантів).

© Інститут педагогічної освіти
і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, 2023
© Автори матеріалів

ЗМІСТ

Передмова.....	7
Лук'янова Л.Б. Педагогічна наука: розвиток міжнародної співпраці в умовах воєнного часу.....	10

Секція 1. ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ПЕРСОНАЛУ У СФЕРІ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ: ВИКЛИКИ, РІШЕННЯ, МОЖЛИВОСТІ

1.1. Аніщенко О.В. Інновації у сфері професіоналізації андрагогів (ініціативи відділу андрагогіки ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України).....	15
1.2. Piłkuła Norbert G. Uczestnictwo osób starszych w życiu społecznym Implikacje do edukacji i polityki społecznej.....	19
1.3. Rojek Marcin. Adult learning functions in the hybrid work -excerpt of research results.....	21
1.4. Ryszard Bera. Młodzież wobec współczesnych zagrożeń w życiu społecznym. Wyzwania dla edukacji.....	24
1.5. Sikora Jan. Elity intelektualne w społeczeństwie zdominowanym przez technologie it.....	25
1.6. Бабушко С.Р. Цифрові тенденції в освіті дорослих.....	27
1.7. Банім О.В. Корпоративна освіта: нові виклики й перспективи розвитку в умовах воєнного і повоєнного часу	31
1.8. Букорос А.С. Педагогічні засади застосування цифрових технологій у професійній підготовці мультимедійних дизайнерів.....	33
1.9. Войналович О.О. Основні напрями розвитку освіти дорослих у сучасному освітньому просторі.....	35
1.10. Демків А.М. Структурний аналіз професійно-педагогічної компетентності викладачів навчально-методичних центрів сфери цивільного захисту.....	37
1.11. Кайтановська О.М. Вплив воєнного стану на підготовку операторів поштового зв'язку в закладах професійної (професійно-технічної) освіти.....	40
1.12. Коркушко А.Л. Дизайн і технології будівельної галузі: концепція КНАУФ-дизайну.....	42
1.13. Котирло Т.В. Організаційно-педагогічні засади розвитку андрагогічної компетентності викладача ЗВО.....	46
1.14. Мельник А.Б. Андрагогічні засади підготовки магістрів з освітніх наук.....	48
1.15. Нагорняк С.В. Особливості застосування коуч-технологій в освіті дорослих.....	52
1.16. Nemlii Liudmyla. Challenges of online education.....	55
1.17. Піддячий В.М. Розвиток гнучких навичок фахівців.....	58

1.18.	Радомський І.П. Актуальні напрями розвитку андрагогічної компетентності педагогічного персоналу закладів вищої освіти непедагогічного профілю.....	60
1.19.	Ремньова А. Г. Формування професійної компетентності майбутніх андрагогів засобами педагогічних дисциплін.....	63
1.20.	Самко А.М. Мотивація професійного вдосконалення педагогічного персоналу у сфері освіти дорослих: ключові аспекти.....	66
1.21.	Соловей М.І., Соловей Л.С. Using labster virtual laboratories in adult education.....	69
1.22.	Тименко В.В. Педагогічний і спортивний коучинг у професійній підготовці тренерів футболу.....	71
1.23.	Фрицюк В.А. Безперервний професійний саморозвиток вчителя в контексті його професіоналізації.....	73
1.24.	Харевич І.І. Акредитація богослов'я як науки в Україні: перспективи розвитку і виклики.....	77
1.25.	Ганаба С.О. Особливості спілкування в освіті як проектна рамка розвитку соціальної інтеграції та злагоди.....	81

Секція 2. ПЕДАГОГІЧНА ОСВІТА В УМОВАХ ВОЄННОГО І ПОВОЄННОГО ЧАСУ: ВИКЛИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ

2.1.	Хомич Л.О. Актуальні проблеми змісту педагогічної підготовки майбутнього вчителя.....	84
2.2.	Сотська Г.І. Цифровізація мистецько-педагогічної освіти України.....	87
2.3.	Mazurek Emilia, Kupis Karolina Biographical learning in the crisis situation – challenges for the adults' teacher.....	90
2.4.	Вовк М.П. Практика у підготовці майбутніх докторів філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки: види, кількісні і якісні зміни.....	93
2.5.	Щербак О.І. Педагогічна дія – шлях до добротворення.....	97
2.6.	Петренко Л.М. Цифрова компетентність викладача закладу вищої освіти: інструменти діагностування.....	101
2.7.	Білоус О.І. Розвиток «м'яких» навичок як умова відповідності сучасного вчителя світовим тенденціям.....	105
2.8.	Головченко М.В. Медіаосвітнє середовище сучасного закладу фахової передвищої освіти.....	108
2.9.	Гордійчук Н. Особливості роботи закладу освіти в умовах воєнного стану.....	111
2.10.	Грищенко Ю.В. Організація педагогічної практики у закладах вищої педагогічної освіти для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».....	114
2.11.	Гуменюк Н.Я. Дослідження резильєнтності викладачів закладів вищої освіти до діяльності в умовах воєнного часу.....	117

2.12.	Дубровіна І.В. Науково-методичний супровід самоосвітньої діяльності молодих івент-педагогів.....	119
2.13.	Ковальчук Е.М. Філософія серця і добра.....	123
2.14.	Козубцов І.М. Методика викладання окремих навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в умовах воєнного часу.....	126
2.15.	Кришінець-Андялошій К.О. Особливості організації підвищення кваліфікації вчителів в умовах закладу загальної середньої освіти.....	130
2.16.	Кучерявий О.Г. Напрями оновлення змісту підготовки майбутніх викладачів педагогічних ЗВО в умовах її цифровізації та у вимірах потреб повоєнного періоду.....	133
2.17.	Кушнір А.О. Педагогічна творчість в умовах воєнного часу.....	135
2.18.	Ошнєк О. А. Активізація пізнавального інтересу учнів на уроках географії: з досвіду використання інтерактивних технологій навчання.....	137
2.19.	Соломаха С.О. Теоретичне та практичне узагальнення змісту організації та проведення фахових практик викладачами на магістерському рівні у закладах вищої педагогічної освіти.....	141
2.20.	Тринус О.В. Впровадження змішаного навчання в закладах вищої освіти.....	143
2.21.	Філіпчук Н.О. Василь Кричевський: життя і творчість.....	146

Секція 3. ПРОГНОСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ У ПОДОЛАННІ ВИКЛИКІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

3.1.	Авшенюк Н.М. Якісний вчитель: інноваційні практики підготовки в зарубіжних країнах.....	151
3.2.	Постригач Н.О. Сучасні проблеми забезпечення якості програм педагогічної освіти в Україні: із досвіду Туреччини.....	153
3.3.	Товканець Г.В. Компетентнісні засади розвитку особистості в початковій освіті Чехії та Словаччини.....	156
3.4.	Товканець О.С. Якість вищої освіти у забезпеченні розвитку університетів в Словенії.....	159
3.5.	Котелевський І.В. Інноваційні методи навчання майбутніх вчителів музичного мистецтва у закладах вищої освіти: зарубіжний досвід.....	163
3.6.	Годлевська К.В. Сутність та характеристики професійної підготовки вчителів старшої школи в угорщині.....	166
3.7.	Котун К.В. Фінська національна система забезпечення якості вищої освіти.....	168

Секція 4. РОЗВИТОК ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО ПЕРСОНАЛУ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО ТА ПОВОЄННОГО ЧАСУ

4.1.	Ігнатович О.М. Відновлення цілісності особистості як умови розвитку психологічної готовності педагогічних працівників до професійної діяльності.....	171
4.2.	Błeszyński Jacek , Orłowska Małgorzata. Leisure time as an element of therapy for people with disabilities in an emergency situation.....	175
4.3.	Помиткін Е.О., Федорець А.С. Емоційний стан дітей в Україні та за кордоном як предмет психологічної корекції під час війни.....	178
4.4.	Заєць І.В. Особливості професійної діагностики в умовах світових змін.....	181
4.5.	Павлик Н.В., Овсієнко С.В. Впровадження програми гармонізації психологічного здоров'я педагогів Нової української школи в період воєнного часу.....	184
4.6.	Піонтковський-Вихватень Б.О. Роль свідомості як фактора психологічної готовності до професійної діяльності.....	188
4.7.	Радзімовська О.В. Адаптація українських учнів до нового освітнього і культурного середовища.....	190
4.8.	Терещенко Л.А., Дзюбко Л.В. Психологічні аспекти допомоги педагогам в ситуаціях психотравмуючої події.....	193

Секція 5. ДОСЛІДНИЦЬКІ РЕФЛЕКСІЇ МАЙБУТНІХ НАУКОВЦІВ

5.1.	Варяниця Д.В. До проблеми професійної підготовки майбутнього андрагога як організатора дозвілля дорослих.....	196
5.2.	Горбач Р.В. Шляхи формування творчої особистості майбутнього андрагога.....	199
5.3.	Силенко Ю.В., Коваленко Ю.В. Особливості реалізації компонентів професійно-педагогічної комунікації тьютора у сфері освіти дорослих.....	202